

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT** Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya :

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknel :

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—

fél oldal 16.— | nyolczad oldal ... 4.—

A tizak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A katolikus tanító a keresztény szociális tevékenység terén.

A III. katolikus tanügyi kongresszus 2. tetele.

Nagyot változott a világ gondolkozása, a hit-és erkölcs világa! Mintha minden zugból, minden sarokból a hiú, a gögös önzés nézne le reánk; mintha minden lyukból az elkeseredés, a kétségbeesés, a reménytelenség ördöge táton-gana felénk.

Nincs megelégedés, nincs nyugalom, nincs béke, nincs boldog, megelégedett életfolyamat; hanem a legtöbb családban, helyen örökös bú, szomorúság, elégedetlenség ütötte föl tanyáját!

Rettenetes helyzet!

Akár a koronás főkötőt nézzük: örökös gond-ban; akár a pörnőpet vizsgáljuk: örökös elkese-redettségekben látjuk! Mi ez? Honnan e fordulat? Vajjon elvesztettük, avagy elvesztette a tömeg nagyrésze Isten irgalmát, jóságos áldását, szerető gondviselő kezét? Vajjon megszűnt az a boldogító állapot, amelyben a hit a szellemi, a parancs az erkölcsi életet vezette?

Őseink boldogulhattak s föntarthaták e szép hazát a keresztény hit jelgéje, követelménye szerint. S mi, a kis utódok irtózuunk a katolikus vallástól; mely Istenhez vezet, a végboldoguláshoz juttat; undorodunk a parancsoktól, mely az erkölcsi élethez vezet. Gázolunk öntalárba el-veink szerint az istentelenségben; járunk jármosok módjára az erkölestelenségben.

Kihalt volna az Isten s a felebaráti szeretet? Talán elveszték vezetőink? Talán megváltoztak vezetőink elvei, erősségei, az ő hitük és hazaszeretetük? Talán Krisztusnál jobb alapot találtak a Tőle elpártolt elmék? Talán biztosabb boldogulási alapot gondoltak ki Krisztusnál a hit- és erkölcs terén? Látszik! Üresfejű, végzetlen strébereink, birtokukat elkártyázó, ellumpoló neme-seink; vallásellenes parasztjaink; kiknek a terményei? Az úgynevezett: liberalizmusnak. S mily

kedvesek? Amit ők oly sok testi gyönyör óráin jól, rosszul elszórtak: azt a józanok rendszeres gazdálkodásából; a hitvallásos életük önmeg-tagadásának árán, vagy kárán szeretnék vissza-szerezni! Osztani azt, amiből nincsen részük; élvezni, amire nincs joguk; parancsolni ott, élvezni ott: ahol sem isteni, sem emberi jogot nem nyertenek soha! Mások becsapása, tudat-lanságuk kihasználása, bizalmuk kijátszása: ez a főelv. A többi, hogy loptam, csak meg ne tud-ják; ha öltem, csak meg ne szagulják — ez a fő! A lelkiismeret, a becsületérzés, az semmi előttük!

Zúg a nép, a könnyebb végét keresi az élet-föntartásnak! Nincs Isten! nincs haza! csak pénz, földi gyönyör és kényelem legyen! Ezek az agitátorok alapelvei!

És az eddigi vezetők? A papok és tanítók alusznak? Sajnos, igen! Mert hányan vették észre a veszélyt? A rettenetes helyzetet? Hányan vetették latba tudományukat, lelkipásztori, tanítói működésük egész erejét? Hányan aludtak, amikor ébren kellett volna lenniök? Ha itt, ott föl is ébredtek a veszélyre, de akkor is csak némi tevé-kenységet fejtettek ki, mely nem volt egyéb, mint lobbanékony szalmaláng, mely azonnal el is aludt. Ha megtették volna kötelmeinket, amit Isten és emberek várnak tőlünk, föltámadhatott volna ez az állapot, ez a mostani helyzet? Soha sem!

Igen! ne csak a fölszentelt templom és az is-kola szentelt falain belül, hanem azokon kívül is a jó példa, a tanács, a fölvilágosítás által!

Ne csak azért dolgozzunk, hogy el ne csap-hassanak bennünket, hanem hivatásunkhoz mér-ten, lélekből és szívből; Isten és felebarátunk iránti szeretetből. Hiszen Isten dicsőítése s felebarátunk boldogítása van reánk bízva! Erre esküdtünk, fogadalmat tettünk, zálogul ad-tuk életünket, erőnket, tudományunkat, összes működésünket. Kiktől, avagy miktől felünk? Hogy talán kicsufolnak bennünket; ultramontán-nak, bigottnak neveznek bennünket: Kik? a tu-datlanok, a tévelygők, az istentelenek, az erkölcs-

levegők. Kérdem, miért hagyjuk el mi a jó Istent, a hivatásunk szerinti életet?

Követelés, az erkölcsök labbal tiprása, fosztelen, mondjuk ki: szentelen viselkedés, életmód, napóránként vannak. Nincsen becsülete, tisztelete a szorgalomnak, az ősiségnek, a hagyományoknak. Mindenkit mindenki szeretne elköttye-vetelni: s mert meg nincs ereje megvalósítani szándékát: a düh, a harag, az irigység, a rágalom, a bosszúváros fegyverével küzd a jobb, a keresztény alapon álló felebaráti szeretet ellen. Izzgat, hazudik, hazít tele torokkal: az Isten, az állam, a becsülettel szerzett, vagy kapott vagyon ellen: a főnálló egyházi- és polgári törvények ellen: s hirdeti a szabad lopást; kívánja a galád rablást; s megvetve a hitet, az embert és társadalmát megszüntető tetteket s törvényeket. Magát az állam és egyház mártírjának nevezi, mert ezek az ő önzésének és akaratának ellenállanak; ő az elzárított tömeg, Imádja a nagy természetet s megveti, nem ismeri meg ezek Urát és Alkotóját. Hirdeti a szabadszerelmet s nem tudja, hogy önönmagát veti meg, alacsonyítja le az állatokhoz hasonlóan!

Követeli a becsülettel szerzett, vagy öröklött vagyonnak felosztását; de elfelejti, hogy ő ezek szerzéséhez semmi fáradsággal nem járult.

Követeli az egyházi vagyon elrablását, a felekezeti iskolák megszüntetését, a vallástanítás eltörlését a nyilvános iskolákban; továbbá, hogy az állam ne törődjek a vallással stb.

Es ezek ellen ne lenne fegyverünk? Ne lenne erőnk nekünk? kik feljük az Istent, imádjuk gondviseelésében, szeretjük jóságában, csodáljuk irgalmában! Mi üdjünk meg? kik az ő napszámossai, földi díszöségének s hazánk virágzásának előmozdító uttorói vagyunk, hivatásunk szentsége szerint? Mi rettenjük vissza e borzalomtól, kik a jó Istent lelkünkbe zárjuk, szívünkbe fogadva örökké imádjuk? Mi, kik az Úr Jézus nyomdokain, hivatásban járva tanítókká lettünk?

Igen tanítókká, nevelőkké lettünk az Úr Jézus szent egyházában, edes hazánk szentelt földjén és népei között. Ki tehát nyiltan! A mi fogadalmi zászlónkkal, üdvös munkásságunkkal, vezettségünkkel, rátermettségünkkel, tudományunkkal, erkölcsi életünkkel küzdünk a hitetlenség és hazátlanság tanai ellen!

Szerző ezután részletesen tárgyalja a tételt, végül ezeket mondja:

Határozati javaslat.

1. Ugy a mindennapi-, mint az ismétlő-, gazdasági- és iparos (kereskedő) tanonciskolák, mindkét nemű tanulóinak vallásos és hazafias szellemben való nevelésére és oktatására kiváló gond fordítassék. A katolikus tanító ne csak szóval, hanem tettel is bizonyítsa igazi vallásos és őszinte hazafias érzelmét s ebben példányképe legyen tanítványainak: s lelkes hévvel, úgy csepegtesse már a zsenge gyermekekbe a vallásosság és hazafiaság magasztos érteleteit, hogy azok, még a késő öreg korban is, maradandó tulajdonukká váljanak.

2. A róm. kath. népiskolák minden egyes osztálya oly iskolai könyvtárral szereltesse föl, mely a tanuló korá-

hoz és tehetségéhez megfelelő vallásos, hazafias, ipari, gazdasági és egyéb közhasznú ismereteket tartalmazó könyveket foglal magában. A könyvtár kezelésére kiváló gond fordítassék, hogy az rendeztetésének megfelelően. Ébresztessék fel a gyermekekben a jó és hasznos tartalmú könyvek olvasása iránti kedv s törekedni kell arra, hogy a ponyvairodalom termékei, melyek melegágyai a szociáldemokrácia csiráinak, már a zsenge gyermekek által megvetve legyenek.

3. Kívánatos, hogy az ismétlőiskolák — a helyi viszonyokhoz képest — gazdasági iskolákka alakításának át: s kiváló gond fordítassék arra, hogy úgy ezen, mint az iparos (kereskedő) tanonciskolák rendeztetésének megfelelően s azok tanulóit az életnek legyenek tanítva.

4. Mindkét nemű tanulóifjúságban a kötelességerzés és a munkálkodás iránti kedv és szeretet ébresztessék föl; szoktatva, tanítva legyenek, már az iskolában a gyermekek a komoly munkára és annak megbecsülésére, valamint a takarékoságra.

5. Alakítsunk keresztény alapon álló ifjúsági-, legény-, munkás-, leány- és nőegyleteket, katolikus olvasóörököket, gazdaköröket; létesítsünk keresztény betegsegélyző-, halotti-, önszegélyző-, hitel-, fogyasztsági- és egyéb gazdasági és ipari termékeket értékesítő szövetkezeteket, melyek a nép erkölcsi és anyagi javát vannak hivatva előmozdítani s azok vezetésében tevékeny részt vegyünk.

6. Tartson a katolikus tanítósg az ily egyesületekben a nép számára ipari, gazdasági és egyéb közhasznú dolgokról felolvasásokat, szabad előadásokat; fogadjon a keresztény szocializmus eszméit, ismerlessé és partfogásba ajánlja minden katolikus jótékonycélú intézményt, magyarázza meg a «Munkás-cseledt segélypenztárról» szóló törvényt s buzdítsa a tagokat annak belépésére. Rendezzen az ifjúsággal vallásos, hazafias ünnepeket, színelőadásokat, az iskolai tanulókkal karácsonyi pasztor és húsvéti passiójátékokat, a befolyó tiszta jövedelmet a könyvtáralap javára, szegény gyermekek felruházására, vagy másféle jótékonycélra fordítsa.

7. Állandóan foglalkozzék a katolikus tanítósg a nép ügyes bajos dolgaival, legyen annak tanácsadója, oktatója s minden jóban útmutatója; legyen segítségére, hogyha jogos és méltányos követeléssel lép fel s hathatós befolyásával iparkodjék a munkaadó és munkás közötti legjobb viszonyt apolni, fönntartani, az eszelges ellentéteket kiegyenlíteni és bekés megvezésre terelni, továbbá a hazai ipar föllendítése, partolása által a kisiparosok, a parcellázások, olesó bérletek és kölcsönök által kisbirtokosok, a tisztességes megélhetési napszámber biztosítása, «jólétének fokról-fokra, a lehetőség határai között való előmozdítása» által a munkások erkölcsi és anyagi javát előmozdítani törekedjék s végül háziipari tanfolyamos rendezése által pedig, a mező munka szüntetésével, úgy a kisbirtokosokat, mint a munkásokat hasznosan foglalkoztatni s ebből kifolyólag azok anyagi helyzetén (télien át) némileg segíteni iparkodjék. Egyszóval: ne csak az iskolán belül, hanem annak falain kívül is érvényesítse a katolikus tanítósg magasztos hivatását.

8. Amint eddig, úgy ezután se azonosítsa a katolikus tanítósg magát a szociáldemokratákkal (de meg a nemzetközietekkel sem), azoknak izzgatást, veszedelmet magában foglaló elveikkel és tanáikkal, foglaljon határozott állást azokkal szemben s iparkodjék az eltévelyedetteket, félrevezetetteket a keresztény szocializmusnak megnyerni s helyes irányban vezetni.

9. A katolikus tanítósg erkölcsi kötelességének ismerje a keresztény szocializmus táborába, annak zászlója alá sorakozni: a keresztény szocializmus eszméinek terjesztésében s a szociáldemokrácia lerombolásában, eltörlésében tevékeny részt venni. Miért is e végből kívánatos és föltétlenül szükséges, hogy a tanítóképzőintézetekben szociális tanszék állítsassék föl s a már működésben levő kath. tanítók részére, pedig keresztény szociális tanfolyamok rendeztesse, melyeknek halgatására köteleztetnek a katolikus tanítósg minden egyes tagja.

10. Érvényesítse a kath. tanítósg minden befolyását, hogy a keresztény szellemben irt vallásos és hazafias könyvek, ujságok, folyó- és röpiratok a nép között minél

szélesebb körben elterjedjenek: s a szociáldemokrácia által szétszórt izgató, lazító, vallástipró és hazaáruló lapok, rópiratok és egyéb förmérvények tért ne foglalhassanak.

11. Miután a szociális kérdés megoldásával járó terhek a kath. tanítóságra, mint hivatott tényezőkre hárulnak, de minthogy annak nyomasztó anyagi helyzete nem engedi meg, hogy minden idejét ezen államfelforgató bajok orvoslására fordíthassa, miért is a legmélyebb tisztelettel javaslatba hozom: hogy a III. kath. tanügyi kongresszus határozatilag mondja ki: hogy a szociális kérdésnek megoldásával kapcsolatban méltányosnak, igazságosnak, jogosnak és égetően szükségesnek tartja, hogy a kath. tanítóság anyagi helyzete — a jelenlegi megélhetési viszonyokhoz képest, — állásához méltóképen is rendeztesse.

12. Tekintettel arra, hogy a szociális kérdés jelenleg minden téren napirenden van s hogy annak végleges rendezése sokáig nem maradhat el, vagy nem készíthető, miért is javaslatba hozom, hogy a legnagyobb hűdelattal kéretlenség fel a nagymélt. és főtiszt. magas püspöki kar, az «Orsz. Kath. Tanügyi Tekintetes Tanács» által, hogy a III. kath. tanügyi kongresszuson e nagyfontosságú kérdésben hozott határozatot helybenhagyni és azt érvényre emelni kegyeskedjék.

Miően fenti javaslatomat a legmélyebb tisztelettel ajánlom az Orsz. Kath. Tanügyi Tekintetes Tanács ülésébe és szives figyelmébe, egyben pedig mint a «Bajavidéki róm. kath. Néptanítóegylet» kongresszusi képviselője és megbízottja szívből kívánom a III. kath. tanügyi kongresszusi működésünkre a Szentlélek Isten felvilágosító, megszentelő és megtermékenyítő malasztját, hogy Isten dicsőségére, szent Egyházunk és Hazánk fölviragoztatására és híveinek erkölcsi és anyagi javára, földi és túlvilági boldogulásuk előmozdítására jót, szépet, előnyösöt, hasznosat, üdvösöt és maradandót alkot-hassunk!

Összes munkálkodásunkat hassa át az isteni és felebaráti szeretet!

Kelt Madarason (Bács m.) 1906. évi július hó.

Greiner Gyula róm. kath. tanító,
a «Bajavidéki róm. kath. Néptanítóegylet»
kongresszusi képviselője.

A magyar kath. tanítók III. nagygyűlése.

Indítványok.

Mélyen tisztelt egyetemes Nagygyűlés!

A máramarosi gör. kath. román néptanítók egyesülete nagy örömmel vette abbéli becses meghívást, hogy a f. évi augusztus hónapban tartandó III. egyetemes Nagygyűlésre megbízottakat küldjön ki. Az elnök megnevezi a megbízottakat, majd így folytatja:

Tekintve azon nehéz megélhetési módokat, melyekkel a máramarosi felekezeti tanítóknak küzdeniök kell, egyetünk mély tisztelettel kéri a mélyen tisztelt Nagygyűlést, hogy tárgysorozatába a következő kerelmünket felvenni sziveskedjék:

1. Egyesületünk tanítói kéri, hogy fizetésük a korpótlékon kívül legalább évi egyezer koronára emeltesse fel, illetőleg akként rendeztesse, mint az, az állami tanítók fizetését illetőleg fog megállapítani.

2. A községek által kivetés útján adott fizetések a kir. adóhivatalokhoz szolgáltatassanak be és a tanítók fizetéseiket az adóhivataloktól vegyék fel.

3. A tanítói fizetések kiegészítésére adott és adandó államsegélyek, valamint korpótlékok, a tanítóknak saját kezeikhez utalványoztassanak, töröltetvén azon rendelet, hogy az állami segélyeket a tanítók az iskolaszékek elnökeitől vegyék fel.

4. A kántortanítók nyugdíja akként rendeztesse, hogy a kántori fizetés is a nyugdíjba számíttassék.

5. Azon tanítók szolgálati éveit, kik a nyugdíjtörvény életbelépte előtt már mint tanítók működtek, azon évtől számíttassanak, melyben tanítani kezdtek.

6. A szolgálati évek száma 40-ről szállíttassék le 30, vagy legalább 35 évre.

7. A tanítók árvái 24 éves korukig részesüljenek segélyben, ha addig fizetéses állásba nem jutnának vagy férjhez nem mennének.

8. A felekezeti tanítók is részesüljenek a vasuti feljegy kedvezményben.

Fennírt óhajainkat a következő indokokkal vagyunk bátrak támogatni. Egyenlő képesséssel birva, méltán kérhetjük, hogy az állami tanítókkal egyenlő fizetésben részesüljünk, sőt tekintve, hogy a felekezeti tanítók megélhetési viszonyai, kivált itt Máramaros megyében és általában a felsővidékeken nagyon nehezek, hisz sokan oly községekben tanítunk, hol meg a kukorica sem érik be, méltán kérhetnők, hogy mi sokkal jobban legyünk fizetve, mint más termékeny vidékek tanítói, kik nem ismerik a málé, zab és tatárkakenyeret.

Fizetésünk a legtöbb községben kivetés útján hajtattak be és szerencsés az a tanító, ki egyszerre 50 koronát tud kapni, mert a legtöbb esetben 5-10 koronánként kapja fizetését, sőt a tanítói fizetést beszedő kégyeken zsíros táskájából kivesszen egy pár koronát és avval kínálja meg a 2-300 korona törlesztésére a tanítót.

Nagyon, de nagyon kívánatos, hogy ezen anomália megszüntetessék és a felekezeti tanítók fizetéseiket az adóhivataloktól vehessék fel.

Nemkevésbé viszá azon intézkedés is, hogy a tanítók az állami segélyeket az iskolai elnöktől veszik föl. Gyakran megtörténik, hogy az iskolaszéki elnök a tanítói fizetést nem veszi föl a maga idején, vagy ha fel is veszi, csak utólagosan akarja a fizetést kiadni.

Nem szükséges bővebben indokolnunk azon szomorú állapotot, melyben a kántortanítók vannak nyugdíjgye-nyeket illetőleg. Örömmel látjuk, hogy ezen kérdés elinté-zése a Nagygyűlés egyik főbb tárgyát fogja képezni.

Nagyon óhajtható, hogy a tanítók szolgálati éveinek száma redukáltassék és az idősb tanítók előnyben részesüljenek. Tudjuk, hogy minden állásnak vannak nehézségei, de nagyobb nehézségekkel senki sem küzd, mint a tanítóság. Elvesztünk és elpusztulunk oly annyira, hogy ritka az a tanító, ki a 40 évet kiszolgálta volna.

A nyugdíjtörvény a tanítók árváinak 16 éves korukig biztosítja a segélyt. Tekintve azonban, hogy a legtöbb gyermek 16 éves korában még iskolába jár és akkor van segélyre legnagyobb szüksége, tegyen a Nagygyűlés lépéseket, hogy a tanító árvák 24 éves korukig részesüljenek segélyben.

Végül tekintve, hogy az állami tanítók az állami vasútonon félárú jegyekkel utazhatnak, méltányos, hogy ezen kedvezményben a felekezeti tanítók is részesüljenek.

Ezek azon főbb pontok, melyeknek a tárgysorozatba leendő felvételét és elintézését alázattal kérjük.

Kelt a máramarosi görög kath. néptanítók együletének Máramarosszigeten, 1906. évi július hó 13-án tartott gyűléséből.

Kiváló tisztelettel:

Bud Titusz,
Szamosújvár-egyházmegevehelyi püspöki
kühhelynök, egyesületi elnök.

A nagygyűlésre jelentkeztek: Árpád Jenő Pátka, Balay Viktor Hricsó, Bugyáki János Dávid, Becker Vendel Ujarad, Boda Gyula Szentpéterur, Bertalan Vince Esztergom, Benedek István Csikmindszent, Bajzák Károly és Bajzák Karolyné Martonos, Botis Demeter Máramarossziget, dr. Bilinszky Lajos Nagyszében, Bátori Ferenc Németholy, Boross Alajos Sirok, Berkovics István Fejső-Galla, Barabás György Sárvár, Csernák Gyuláné Ujarad, Cserny Imre Nagykövátó, Csongrády Béla Ászár, Dreisziger Ferenc Kaloosa, Dsimeh Márton Dunsok, Dalibor Ferenc Olaszliszka, Damocskó Bazil Szarvasrét, dr. Eben Mihály Nagykörös, Esztergályos József Mocsá, Fűry Fábrián Sopronbámfalva, Farkas László Bodony, Farkas Ágoston Szajta, Fekete Ágoston, Tolna, Frey Anna és Frey Mária Óbecse, Geiszlinger Jakab Rába-Sömjén, Greiner Gyula Madaras, Gyürky Antal Lukanénye, Gergely Béla Győr-Csanak, Gergely Lajos és Gergely Lajosné, Tamás Etel Kaloosa, Hodobay

Ernö Véese, Hagara Antal Esztergom, Horváth Mihály Mária, Izsák László Bábakut, Ispánovits Sándor Padé, Jankovics János Szatmár, Juhász Ferenc és Juhász Ferencné Felső-Szeli, Krause Brunó Ujarad, Kölesey Rudolf Nagykanizsa, Krause Honka Ujarad, Kölesey Rudolf Nagy-Szokond, Kovács Mihály Baté, Knitzky Norbert Alsó-Galla, Kuzmits Endre Búdöskút, Kertay János és Kertay Jánosné Nagybajcs, id. Kraxner József, ifj. Kraxner József és Kraxner Rezső Rohonc, Karsai István és Karsai Istvánné Vágújhely, Kisfaludy Mihály Környe, Kelemen József, ifj. Kelemen József és Kelemen Erzsébet O-Becse, Leit József Esztergom, Laskay Bazil Szidorfalva, Markovits János Orosztony, Mészáros Gyula Murány, Miklós-y József Esztergom, Marschall Endre Szentes, Marinecz Antal Repede, Maurer Mihály Ujarad, Nagy Tamás Csikmindszent, Nyers Imre és Nyers Imréné, Bánii Etelka Zalaszentö, Oravszky Gizella Murány, Ortovszky Gyula Nyiregyháza, Ovárdies Antal Sopronszil, Prinz Fidé Ujarad, Pozsagár Gyula és Pozsagár Gyulané Véged, Papp Péter Máramarosziget, Papp Sándor, Papp Kálmán és Papp Gyula Lovasberény, Puskás Antal Kemeese, Potzta Ferenc Kalocsa, Ruck Mihály Egyházasfűzes, Remenyik Gyula Erdőkövesd, Ruzsinszky József Rákócza, Romzsa Sándor Kislécfalva, Székely Márton és Székely Mártonné Németboly, Szita János Kerecseny, Szabó Ferenc Jászapati, Stipulla Bertalan Árokzsállás, Steinbrückner Ferenc Ujarad, Schay Mariska Sopronbánfalva, Szabó Auxentius Falusugatag, Soltész János Nagy-Majtény, Spindler Gyula Krassova, Szidor László Beregbükkös, Szabó Sándor és Szabó Anna Kézdizsentsételek, Szűts János O-Becse, Teleki István S.-Kiliti, Tóth Miklós Fábianháza, Tamássy Géza Kallós, R. Töröcsik Anna Erdőkövesd, Tegze János Beregpapfalva, Takáts Elek B.-Topolya, Vanek Gáspár Lajosműve, Veszely István Barsbessenyo, Wache Adolf Kiskomárom, Wladár János Friváld, Weninger Kálmán és Weninger Kálmánné Jászberény, Walter Károly Bpest, Zelliger Arnold és Zelliger Erna Pozsony, Zsatkovits Cyrill Fábianháza, Zöldi Bertalan Körös-Tarján, Zaller József Mosdós. A jelentkezések augusztus hó 15-ig az **Orsz. Kath. Tanügyi Tanács irodája** Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 sz. intézendők.

Figyelmeztetés!

Tudomásunkra jutott egy fővárosi nagy könyvkiadó és könyvkereskedő cégnek azon törekvése, mellyel a kath. népiskolákból Társulatunk kiadványait kiszorítani s az övét bevezettetni célozza. Kecségtetésül a mi kiadványaink ingyenes becserelését s a szegény tanulóknak ajándék-tan-könyvekkel való ellátását igéri. Ezzel szemben kötelességünknek tartjuk nyomatékosan figyelmeibe ajánlani a kath. iskolák vezetőinek azt a körülményt, hogy a *magas püspöki kar határozata értelmében kath. iskoláknál kizárólag csakis azon tankönyvek vezethetők be és használhatók, melyek az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács által összeállított hivatalos tankönyv-jegyzékbe fölvétek.* E jegyzéket a napokban küldjük szét. A magas püspöki kar e rendeletének pontos megtartását az egyházi tanfelügyelőségek szigorúan ellenőrzik.

Különbön nem hiszük, hogy akadna a kath. iskolák vezetői között olyan, akit a fentemlített fővárosi könyvkiadó cég kecségtetése kötelessége megszegésére és egyházi főhatósága rendeletének meg nem tartására bírhatna. Hiszen a kath. tanítószág nagyon is élénk tudatában van annak, hogy azt a jótéteményt, mit az a fővárosi cég

merő üzleti fogásból kilátásba helyezett, a Szent-István-Társulat már fönnállása óta évről-évre óriási mérvben gyakorolja és pedig nem üzleti fogásból, sem reklámszerű módon, hanem kizárólag a szegénysorsú kath. iskolások érdekében. S a jótékonyágnak ily módon való gyakorlását ezután is fokozott mérvben fogja üzni.

Miért is tisztelettel hozzuk a népiskolák vezetőinek tudomására, hogy *ott, ahol az új tanértől kezdődőleg más kiadványok helyett a Társulatéit vezetik be, a még használható állapotban lévő idegen kiadványú tankönyveket hasontartalmú társulatiakra becserélik. A szegényebb tanulóknak, ha az iskolaszéki elnök aláírásával a Társulathoz fordulnak, a lehetőség korlátai között ingyen tankönyveket adományoz a társulati elnökség a Társulat kiadványai közül.*

Teljes tisztelettel

a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A kassavidéki róm. kath. tanítóegyesület f. évi közgyűlését augusztus hó 22-én Kassán a kath. legényegyesület termében fogja megtartani. A gyűlés d. e. 9 órakor szentmisével veszi kezdetét. Ugy az egyesület tagjait, valamint a tanügy barátait ezennel tisztelettel hívja meg. Enyiczke, 1906 július 28. *Tomeskö Alajos*, elnök.

VEGYESEK.

Felhívás. Az új tanév közeledtével az iskolák vezetőségének becses figyelmét felhívjuk a Szent-István-Társulat könyvkereskedésére (*Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2. sz.*), mely a főváros legnagyobb szabású könyvkereskedésének egyike. A Társulatot ezen intézet létesítésében ama cél vezette, hogy mindenirányú kath. könyvszükségletek egy központi helyen beszerezhetőek legyenek, míg ezelőtt némely kiadványok beszerzési helyének felkutatása sok időt és utánjárást vett igénybe. Ez okból *nemcsak a Társulat kiadványait tartja raktáron, hanem a kath. iskolák számára használatra engedélyezett összes tankönyvek is beszerezhetőek nála.* A kath. iskolák a saját érdekében cselekszenek, ha szükségleteiket közvetlen itt fedezik, mert a bőven felszerelt raktár lehetővé teszi az iskoláknak csakis egyöntetű kiadású s a legújabb tanterv szerinti tankönyvekkel való ellátását, bármily nagy mennyiségben s a legrövidebb idő alatt. Ismételten felhívjuk az iskolák vezetősegeit ezen intézmény jóindulatu támogatására.

Nem magyar tannyelvű iskolák tanterve. A nem teljesen magyar tannyelvű iskolák számára az orsz. kath. Tanügyi Tanács új tanítás-tervet készít, e célból egy szűkebb bizottságot küldött ki Machovitz Izidor apát beszterezébányai egyházmegyei főtanfelügyelő elnöklete alatt. A bizottságot a nagygyűlést megelőző napra az elnök értekezletre hívta egybe és miként értesültünk, *Göndör Károlyt*, a pozsonyi kath. iskolák igazgatóját is felkérte, hogy a bizottság munkálataiban mint annak tagja résztvegyen. Az elnök ezzel a felkéréssel oly férfit tisztelt meg és oly kiváló tanfőnöknek munkálkodását kéri, aki már a millenáris kath. tanügyi kongresszuson feltűnő szakszerűséggel vázolta a magyar nyelv sikeres

tanításának módszerét a nem magyar tanítási nyelvű népiskolákban.

A kivándorlás statisztikájához. A Statisztikai Havi Közlemények a következő szomorú adatokat szolgáltatják a folyó évi május hó kivándorlási mozgalmáról: Az útlevel statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a szűkebb értelemben vett Magyarországon májusban 14.403 útlevelet váltottak. Ez útlevelekkel kivándorlásra jogosított 11.131, egyéb célból külföldre való utazásra pedig 8.716, együttvéve 19.847 egyén és pedig 12.130 férfi és 7717 nő. A kivándorlásra jogosítottak túlnyomó részének, 9233-nak útlevele Amerikába szolt, 1433 Romániába, 185 Németországba s 280-é más országokba. Az egész magyar birodalom területéről ezek szerint május havában 11.381 ember vándorolt ki, kiknek túlnyomó többsége, 9650 Amerikát választotta új hazájául. Az összes kivándoroltaknak 28.9 százaléka, 2290 volt magyar anyanyelvű. A múlt év május havához képest erősen csökkent a kivándorlás, amennyiben 1905. májusban 15.307 volt a kivándorlók száma, kik közül 12.617 ment Amerikába és 3086 (20.2 százalék) volt magyar.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly**.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Az esztergomi érseki róm. kath. tanítóképzőnél megüresedett gyakorló-iskolai tanítóságra pályázat hirdettek. Javadalmazása 1400 korona. havi előleges részletekben, törvényes korpótlék, 3 sz. bából, konyhából, éléstárból álló emeleti lakás és 1/4 holdnyi konyhakert. A pályázni szándékozók ö Eminenciájához, a bíbornokhercegprimás urhoz intézett és kellőképp felszerelt folyamodvényaikat *augusztus hó 15-ig a képzőintézet igazgató-ságához* nyújtják be. 240 1—1

A kalaszi másodtanítói állásra a pályázat a «Népnevelő» 29. számában hirdetett feltételekkel *augusztus 20-ig* meghosszabbíthatik. 230 1—1

Pályázat a kisapathi róm. kath. másodtanítói állomásra hirdetik. Jövedelme 800 korona és lakás. A választás *augusztus 19.* Kérvények nagyságos *Karácsonyi Sándor* plébános urhoz küldendők. Kis-Apáthi, 1906. augusztus hó 1-én. *Vágner János.* 248 1—1

Nyitrapásztói róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma 768 kor. kézpénz, földbérlet 180 kor., stóla 100 kor., 3 öl fa, 145 kéve rőzse, megfelelő lakás melléképületekkel. Tannyelv magyar-tót. Pályázatok *augusztus 16-ig.* Személyes megjelenés. Posta Alsóvásárd. *Iskolaszék.* 249 1—1

A dráhóci róm. kath. népiskolánál szervezett 4-ik tanítói állásra f. évi *augusztus 26-ikára* pályázat hirdettek. Fizetés: községtől 100 kor., államszegélyből 700 kor., 3/4 öl kemény tűzifa, egyszobából álló lakás. Csakis okleveles férfitanítók pályázhatnak. Az állást f. évi szeptember 1-ével kell elfoglalni. Folyamodványok az iskolaszéki elnökséghez nyújtandók be. Dráhóc, 1906. augusztus 2. *Iskolaszéki elnökség.* 256 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A brassói róm. kath. elemi fiúiskolánál elhalálozás folytán megüresedett egy vezértanítói, esetleg tanítói állásra ezennel pályázat hirdettek. A vezértanító javadalmazása: évi 1000 kor. fizetés és természetbeni lakás: ha csak tanító alkalmaztatik, 1000 kor. évi fizetés és 400 kor. lakbér, esetleg természetbeni lakás. Pályázóktól megkívántatik, hogy a német nyelvet bírják. Az állást elnyerő sikeres működés után véglegesítettik. Kötelek egy osztályt önállóan vezetni. Kántori oklevéllel bírók előnyben részesülnek. A pályázati kérvények kellően okmányolva a brassói róm. kath. plébániahivatalhoz f. évi *augusztus hó 15-ig* nyújtandók be. Brassó, 1906. évi július hó 12-én. *Neurichter Ödön* apátplébános, egyházközségi elnök. *Pisztel Mária*n egyházközs. jegyző. 191 3—3

Csanádi egyházmegye.

A mercyfalvai (Temes m.) magyar-német tannyelvű róm. kath. elemi iskolánál egy tanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése: 1000 korona kézpénz és 200 kor. lakbér. Köteleessége: a III.—IV. osztályt, valamint az ismétlősöket tanítani és saját osztályát tűzifával ellátni. Pályázati határidő *aug. 25.* Az állás azonnal elfoglalandó. Kellően felszerelt kérvények *Palla Mihály* iskolaszéki elnök címére küldendők. 250 1—1

Győri püspöki megye.

A sopronnyéki róm. kath. iskolaszék az egyik megüresedett osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés: 800 korona, butorozott szoba és szükséges telfia, mellékjövedelemre számíthat. Tannyelv magyar-német. Csak férfi pályázhatik. Kötelezettség: két tanfolyamot önállóan vezet, az ismétlő iskolában főlátva tanít s a kántoriakban állandóan segítkezik. Véglegesítés egy év után. Folyamodványok f. évi *augusztus 18-ig* ftdő *Mörk Pál* sopronnyéki esperes-plébános urhoz címzendők. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. 229 1—1

Nagyhöflány róm. kath. népiskola egyik osztálytanítói állására *augusztus 18-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme: 800 korona, butorozott szoba, fűtés, világítás, 10 kor. kertilletmény, mellékjövedelem. Köteleességei díjlel szerint. Kérvények fenti határidőig a róm. kath. iskolaszékhez intézendők. 228 1—1

A szikrai (Sopron m.) róm. kath. újonnan szervezett másodtanítói állomásra *augusztus 20-ig* pályázat hirdetik. Fizetése évi 800 korona. Tannyelv magyar-német. Pályázhatnak okl. férfi- és nőtanítók. Személyesen megjelenők előnyben részesülnek. Az állomás szeptember 1-én elfoglalandó. Felszerelt kérvények a szikrai iskolaszék címére küldendők. 239 1—2

A höveji (Sopron m.) róm. kath. iskolánál újonnan szervezett osztálytanítói állomásra pályázat hirdetik. Javadalmazása: 800 kor. havi előleges részletekben a a községnéptárból, butorozott szoba, a kertilletmény fejében 20 kor. értéknek megfelelő fűtőanyag. Kötelme: egy az iskolaszéktől kijelölt osztályt önállóan oktatni és vezetni. Ezen állomásra okleveles nő és férfi tanítók pályázhatnak. A megválasztott tartozik az állást szeptember 1-én elfoglalni: de csak egyévi sikeres működés után véglegesítettik. A kérvények a höveji iskolaszékhez címezve, alulírott iskolaszéki elnök nevére *aug. 20-ig* adandók be. *Németh Gábor*, himodí plébános, iskszéki elnök. 255 1—1

Kalocsai érseki megye.

A dusnoki róm. kath. elemi népiskolánál az újonnan szervezett 5-ik tanítói állás betöltésére pályázat hirdetik. Törzsfizetés kézpénzben 700 korona, kertilletmény 20 korona, lakálatány 80 korona, összesen: 800 korona. A fizetés előre szolgáltatik ki és pedig a községi pénztárból évnegyedenként 100 korona, érsekhatósági pénztárból 100 korona. Föltételek: tanítói oklevél, a magyar és illír nyelvnek bírása. Pályázhatnak férfiak és nők. Az állás f. évi október hó 1-én elfoglalandó, mely naptól fogva a fizetés is folyosittatik. A kellőleg felszerelt kérvények, a dusnoki róm. kath. iskolaszékhez címezve, *augusztus 25-ig* ftd. *Kalocsich Illés* esperes-plébános urhoz Dusnokra (Pest vm.) küldendők. Dusnok, 1906. júl. 15. *Az iskolaszék.* 246 1—1

Dunabökényben egy újonnan szervezett tanítói állásra f. évi *augusztus hó 25-ig* pályázat hirdettek. Javadalma évi 800 kor. és míg az új lakás felépül, évi 60 kor. lakpénz. Zenében és énekben jártasok előnyben részesülnek. A megválasztott a mindennapi és ismétlő iskolában tanítani s az egyházi ének-vagy zenekarosan közreműködni tartozik. Csak oly férfitanítók pályázhatnak, kik magyar és német tanképesítésüket oklevéllel igazolni tudják. Kellően felszerelt folyamodványok a dunabökényi róm. kath. iskolaszékre címezve, főtiszt. *Vidákovich Miklós* esperes urhoz Bácsóvárosra küldendők. Dunabökény, 1906 július 30. *Kestler Mátys* plébános, iskolaszéki elnök. 234 1—3

Szarmár községhez tartozó **Keserütelek** szállási róm.

kath. tanítói állásra a folyó évi *augusztus 20-ig* pályázat hirdetik. Jövedelme: 720 korona készpénz havi előleges részletekben fizetve, jogosultnak évotdós korpótlék, szabad lakás házikerttel, szalmából elegendő fűtélék. Ismétlők tanításáért külön díj nincs. Okleveles férfitanítók kérvényeiket a szakmári róm. kath. iskolaszékre címezve: főtisztelendő *Makay Gábor* esperés urnal. Akasztó (Pest m.) nyújt-ák be. Az állás október 1-én elfoglalandó. Szakmár, 1906. augusztus 1-én. *Molnár Vendel*, iskolaszéki jegyző. 21 1—1

Kassai egyházmegye.

Róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Tanítói fizetés 800 kor., a közsegtől 40 kor. és lakás, kántori jövedelem: 450 kor., stóla, 6 köbös szántóföld, 800 öl rét, a kegyuraságtól 4 köböl buza, 1 hordó bor, 2 öl fa és 43-12 kor. készpénz. Megválasztott vezető az első osztályt és végül az összes kántori teendőket. Pályázási határidő *aug. 16.* A választás 22-n délután lesz. Személyes megjelenés kívántatik. **Tallya**, 1906. júl. 27. *Köhler Jukab*, iskolaszéki elnök. 244 1—2

A felsővadászi (Abauj) kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme: 18 hold szántóföld és rét használatra. Államsegély 410 kor. és ötöd éves korpótlék. Szolgalmányokból és alapítványokból 300 kor. Lakás és kert. Választás próba útján *augusztus 27-én.* Folyamodványok betekintezre u. p. *Abaujbakta, Telegdy István*, esperés urhoz küldendők. 242 1—1

Gulyáseszkü György, lófalvi róm. kath. lelkész, iskolaszéki elnök, **Kolosso** (Sáros m. posta Bártfa) kántói állomásra *aug. 30-ig* pályázatot hirdet. Jövedelme: 700 kor. készpénz fizetés mellett 8 0 koronán feül. Van szép új lakása. Az állomás szeptember elején elfoglalandó. 257 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Pályázat a **krivoklái** államilag segélyezett róm. kath. népiskolánál megüresedett tanítói állomásra. Évi jövedelme 800 kor. készpénzben és a megfelelő lakás természetben. Pályázni ohajtó okleveles, a magyar és tót nyelvben jártas tanítók illetőleg tanítónők az oklevéllel és működési bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket *augusztus 20-ig* az elhírtottnak küldjék be. Pruszká (Trenesén m.) 1906. júl. 28. *Chocholus Balint*, esperesplébános. 245 1—1

A **drietomai** róm. kath. népiskolánál újonnan szervezett II-od tanítói állásra pályázat hirdetik *augusztus 20-ára.* Javadalmazása: 700 kor. államsegély, 100 kor. hitközségtől, kertilletmény. Nyole méter tűzifa és szép lakás. Folyamodványok *iskolaszéknek* küldendők. 241 1—1

Pécsi egyházmegye.

Pályázat a **baranyajenői** róm. kath. osztálytanítói állomásra. Jövedelme: törvény előirta lakás = 200 kor., házikert = 70 kor., pénzben fizetése 800 kor. Férfitanítók pályázhatnak, kik kötelesek a kántori teendőkben segídezni, a hittani órákat megtartani, a reábizandó osztályokat és ismétlőket tanítani. Kérvények az iskolaszéki elnökhöz **Gódrébe** intézendők *aug. 15-ig.* Baranyajenő, 1906 július 31. *az iskolaszék.* 237 1—1

A **sioagárdi** róm. kath. iskolaszék a **Benkő Erzsébet** elhalálása folytán megüresedett állandó gyermekmenház vezetőnői állásra pályázatot hirdet. Javadalma 240 korona készpénzfizetés. Uselédttartásra 60 kor. Havi részleteben fizetve a hitközség pénztárából. Lakás: egy szoba és egy kis konyha. Kötelessége a 3—5 éves gyermekeket egész éven át gondozni. Miután magyarnyelvű apácák behozatalában a mélt. püspök úr kegyes támogatását megígérte, ezen állás ideiglenesen lesz ezuttal betöltve. Választás 1906 *augusztus 15.* *Antal György* plébános, isksz. elnök. 238a 1—1

A **sioagárdi** róm. kath. iskolaszék a **Farkas Julianna** elhalálása folytán megüresedett II. sorszámú tanítónői állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 600 kor. készpénz, a hitközség pénztárából havi részletekben. Lakás: két szoba, konyha, kamra és kert. Kötelessége: a mindennapi iskolások egy osztályát és az ismétlőiskolás leány

növendékeket tanítani. Miután magyarnyelvű apácák behozatalában a mélt. püspök úr kegyes támogatását megígérte, ezen állás ideiglenesen lesz ezuttal betöltve. Választás 1906 *augusztus 15.* *Antal György* plébános, iskolaszéki elnök. 238b 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A **medveshidegkúti** (Nógrád m.) róm. kath. tanítói állomásra pályázat hirdetik. Jövedelme: a hitközségtől 16 kor. pénz, 8 p. mérő rozs, 6 p. mérő zab, 4 öl fa, 14 kat. hold föld és rét haszonélvezete. Államsegély 558 kor. A földet önmaga munkáltatja és köteles a réten keresztül folyó Gortva patak medrét és partját a szükséghez képest tisztítani s jó karban tartani. Lakása: két szoba, konyha, éléskamra és istálló. Tartozik a mindennapi és ismétlő tanköteleseket a törvényes időben tanítani. Okleveles pályázók kérvényeiket *Fodor József* plébános és iskolaszéki elnökhöz *augusztus hó 18-ig* Czered (Nógrád m.) küldjék. 232 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Urhidára róm. kath. férfi vagy nő képesített tanító keresztek. Fizetése természetbeni lakáson kívül, mely áll egy szoba, konyha, éléskamrából, készpénzben 810 kor. Kötelessége az első vegyes osztályt vezetni. Választás *aug. 15.* Iskolaszékhez intézett, kellemő felszerelt kérvények *Horeáth Imre* plébánoshoz küldendők. Lakik Sárpentelén. Fejér m. 247 1—1

Szepesi püspöki megye.

Ujlublói róm. kath. iskolaszék II. kántortanítói állásra *augusztus 26-iki* határidővel pályázatot hirdet. Díjazás: 1. 600 kor. közsegtől, 2. 20 kor. beiratás, 3. 50 kor. orgonadíj, 4. 60 kor. mellékjövedelem, 5. 12 öl tűzifa házhoz, melyből a tanterem is fűtendő, 6. Szabad lakás kerttel. Pályázhatnak férfiak és nők, kik a tót nyelvet is értik. Ha tanítónő választatnék, a 3. és 4. ponttól élesik. Folyamodványok *Parcz Ferenec* plébános Ujlubló (Szepes) címére küldendők. 243 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A **zalaszabari** róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme: 1. Két szoba, konyha, éléstár és pincéből álló lakás; gazdasági épületek: istálló, sertésólak, pajta = 240 kor. 2. 1/2 telek II. oszt. föld haszonértéke 240 kor. 3. 4 kishold rét haszonértéke 80 korona. 4. 2 hold szántóföldnek kétszeri megszántása a hívek által 16 kor. 5. Fajárandóság címen kap 144 koronát, a fát maga szállíttatja haza. 6. Tandíj 160 kor. 7. A vasárnapi és gazd. ism. iskoláért kap 63 kor. 8. Lélekgabona circa 90 mérő rozs 400 kor. 9. Lelképénz 250 pár után a 26 fillér 60 kor. 10. Stóla 70 kor. 11. Borváltás címen kap 200 kor. 12. 8 darab marhára legeltetési jog a 12 kor. 96 kor., 10 db sertésre legelő 20 kor. Összesen 1789 kor. A korpótléket a hitközség fizeti, az iskolát az iskolaszék fűteti. Tannyelv magyar. A választás *augusztus 30-án* déle 10 órákor lesz, az állás szeptember 8-án elfoglalandó. A kérvények *augusztus 25-ig* alulírott iskolaszéki elnökhöz küldendők Zalaszabarba (posta helyben). *Humor János* plébános, iskolaszéki elnök. 233 1—1

Váci egyházmegye.

Pilisi (Pest m.) róm. kath. kántortanítói pályázat hirdetik. Fizetése 800 kor. tanteremfűtő-re 100 kor., stóla-jövedelme körü belül 100 kor., természetbeni lakás. Kérvények *Igaz Péter* plébánoshoz Irsára küldendők. Állás szeptember 1-én elfoglalandó. 253 1—1

Üllőn Budapest mellett egy osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalom a hitközség pénztárából 800 korona és lakás. Pályázati határidő *aug. 26. Iskolaszék.* 254 1—2

A **nagykökenyesi** (Nógrád m.) róm. kath. népiskolánál újonnan szervezett tanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése 800 kor. készpénz, lakás, fűtésre 12 q. kőszén s kertilletmény. Kötelessége a kijelölt vegyes osztályokat és az ismétlő tanköteleseket tanítani. Kérvények *aug.*

19-ig az iskolaszék elnökének küldendők. *Balás Gyula*, h. plébános, iskolaszéki elnök. 252 1—1

A kerepesi (Pest m.) róm. kath. népiskolában helyettes tanítói állásra pályázat hirdették. Jövedelme az iskolaszéktől 800 korona havi részletekben. Kétszobás lakás, konyha és kamara. Kötelek az iskolaszék által kijelölt osztályban tanítani és az ismétlőiskolát is vezetni. Választás *augusztus 13-án* lesz. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. A folyamodványok az iskolaszéki elnöknek Kerepesre küldendők. 236 1—1

Értesítés. A szent Keresztről címzett irgalmas nővérek Zsámbokon Pest megyében internátussal kapcsolatban, nyilv. joggal felruházott 6 oszt. elemi és 4 oszt. polgári iskolát tartanak fenn. Teljes ellátásért havi 30 kor. kell fizetni. Bővebb felvilágosítással szolgál a *zárdafőnöknő*. 172 4—4

Kantorsegédet keresek, akinek nemesak tisztességes megélhetést, hanem fényes jövőt is biztosíthatok. A leveleket címemre kérem *Kétskés Elek* főkantor, Székesfehérvár. 235 1—2

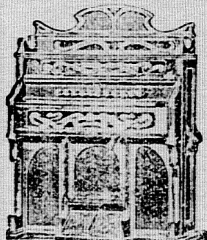
1/16231—1

Felhívás előfizetésre!

ORGONAZSEBKÖNYVEM

II. része, mely szintén 24 új, nagyon csinos és dallamos előjátékot tartalmaz, I. évi szeptemberben jelenik meg. Előfizetési ára **1 korona 20 fillér**, a bolti ára azonban nagyobb lesz. A rendeléseket már most kerem megadni, hogy a nyomdai példányok számaról tájékozva legyenek.

Zámó Károly, róm. kath. kántor, Szeged 6.



— Üzletek: —
Sz.-Pétervár, Moszkva, Riga,
London

Világhírű lipesei
Zimmermann-
orgona - harmoniumot

szállít az eredeti árakon
a grár egyedül magyarországi képviselője:

HÖRL NÁNDOR,

Pozsony, Ventur-utca 24. sz.

Méltányos, olcsó szabott árak!

Tanító uraknak részletfizetésekre is.

Zimmermann-orgonákról árjegyzeket ingyen küldök!

* * *



Különlegesség

templomok, iskolák és zenekarok használatára:

Igen tömören készített légnyomatu harmoniumok igen erős, átható hanggal.

Erről külön árjegyzék. —



Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34925. sz. szabadalmát kepező

„KAROLIUM“

vér- s paizstetű, fakukac, poloska és a mézgasodást előidéző elősdiéket irtó szer, mely ezen elősdiéket biztosan elpusztítja és a fák immunissá teszi.

1 kis üveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy üveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedmény.

Kizárólagos vezérképviselőt a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a következő bizonyítványt adta:

Tekintetes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

Az Ön utastársa folytán készített vértetű-keveréket gyümölcsfáimmal még a múlt év nyarán teljes sikerrel alkalmazván, készséggel jelentem ki, hogy ezen szer a körte- és almafákon mutatkozó vértetű kiirtására az egyedül bízós szer. A múlt évben bekent fák az idén mind remeken hajtottak és termőképességüket vissza nyerték.

Kiváló tisztelettel!

Hets Ödön s. k.

Orgonaépítési műintézet.

RIEGER OTTÓ

vilamos gépekkel berendezett cs. és kir. udv. orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.

cs. és kir. udvari szállító, a Szentsír lovagja,
a Ferenc József-rend lovagja.

A párisi s becsi világkiállításon kitüntetve.



(484—58)

Legelőszőbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta légnyomású csőrendszert (pneumatikai) tartós, nemes hangú orgonákat szállít. 30 év óta 980 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat a legmerészelebb árban és lelkismeretes pontossággal teljesít. — Orgona jókárban tartásal merészelelt árba elvállalja. Tervezetek és rajzok kívánatra díjmentesen.

A Szent-István-Társulat kiadványai

== KATHOLIKUS NÉPISKOLAI TANKÖNYVEK ==

I.

== FÖLDRAJZ ==

A kath. népiskolák számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

Irta: GYÖRFFY JÁNOS

VI. kiadás.

Kötet 20 fill.

II.

Magyarok története.

A kath. népiskolák felső oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

Irta: GYÖRFFY JÁNOS.

V. kiadás.

Kötet 20 fill.

III.

Természetrajz.

A kath. népiskolák felső oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

V. kiadás.

Kötet 20 fill.

IV.

TERMÉSZETTAN ÉS VEGYTAN.

A kath. népiskolák felső oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv nyomán.

III. kiadás.

Kötet 20 fill.

V.

ALKOTMÁNYTAN.

A kath. népisk. V–VI. oszt. számára.

Irta: HÁMORI MÁRTON.

III. kiadás.

Kötet 20 fill.

VI.

== SZÁMTAN. ==

I. füz. Az 1-től 100-ig terjedő számkörben. A kath. népisk. II. oszt. számára. A nm. Püspöki kar által kiadott tanterv szerint.

Irta: BERTALAN VINCE.

III. kiadás.

Kötet 20 fill.

VII.

== SZÁMTAN. ==

II. rész. Az 1-től 1000-ig terjedő számkörben.

Irta: BERTALAN VINCE.

IV. kiadás.

Kötet 20 fill.

VIII.

== SZÁMTAN. ==

III. rész. A népiskolák IV. oszt. számára. Az 1000-en fölüli számkörben.

Irta: BERTALAN VINCE.

IV. kiadás.

Kötet 20 fill.

IX.

== SZÁMTAN. ==

IV. rész. A népiskolák V–VI. osztályai számára.

Irta: BERTALAN VINCE.

III. kiadás.

Kötet 20 fill.

X.

EGÉSZSÉGTAN.

A kath. népiskolák felső oszt. és az ismétlőiskolák számára.

Irta: HÁMORI MÁRTON.

Kötet 20 fill.

Kötet 20 fill.

XI.

Háztartástan.

Az elemi leányiskolák V–VI. osztályai és az ismétlőleányiskolák számára.

Irta: CZIKE IMRE.

Kötet 20 fill.

Kötet 20 fill.

Az I–V. szám alattiak német és tót nyelven, a VI–IX. szám alattiak tót nyelven is megjelentek.

Megrendelhetők a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

== Budapest, IV. ker., Keckeméti-utca 2. szám. ==